

Μονογονεϊκή Οικογένεια

Τις τελευταίες δεκαετίες, η κοινωνία εξελίσσεται ραγδαία, με αποτέλεσμα, να μεταβάλλεται η δομή και η λειτουργία της οικογένειας. Παλαιότερα, όπου τα κοινωνικά, φυλετικά και οικογενειακά ήθη ήταν αρκετά διαφορετικά, η μονογονεϊκή οικογένεια παρέπεμπε κυρίως στο νοικοκυριό που μεταβαλλόταν εξ αιτίας του θανάτου ενός εκ των δύο γονιών. Πλέον οι αιτίες χαρακτηρισμού μιας οικογένειας ως μονογονεϊκής είναι πολλαπλοί, γι' αυτό στη σύγχρονη κοινωνία εντοπίζεται αύξηση των οικογενειών του είδους στην Ευρώπη αλλά και στην Ελλάδα.

Σχετική Νομοθεσία

Σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 6 του ν. 3838/2010 γονείς και τέκνα μονογονεϊκής οικογένειας ορίζονται ως ακολούθως: i. Γονέας μονογονεϊκής οικογένειας νοείται ο γονέας εκείνος ο οποίος, ασκεί εν τοις πράγμασι και κατ' αποκλειστικότητα ή μετά από σχετική ανάθεση τη γονική μέριμνα ενός ή περισσότερων ανήλικων τέκνων. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από τον γονέα και μετά την ενηλικίωση των τέκνων και μέχρι τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας τους. ii. Τέκνα μονογονεϊκής οικογένειας είναι εκείνα τα οποία μέχρι την ενηλικίωση τους είχαν τον ένα μόνο γονέα τους. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από το τέκνο μέχρι και τη συμπλήρωση του 30ού έτους της ηλικίας του.»(1)

Ήδη με το Νόμο 1329/83 για την αναμόρφωση του Οικογενειακού Δικαίου, η άγαμη μητέρα εξομοιώθηκε νομικά ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις με την έγγαμη. Με τον ίδιο νόμο καταργήθηκε κάθε δυσμενής διάκριση σε βάρος των παιδιών που γεννιούνται εκτός γάμου. Η παλαιότερη ορολογία («γνήσια», «εξώγαμα τέκνα») αντικαταστάθηκε με την περισσότερο ουδέτερη («τέκνα γεννημένα σε γάμο», «τέκνα γεννημένα χωρίς γάμο των γονέων τους»). Ο συγκεκριμένος Νόμος εισήγαγε μια καινοτομία στο ελληνικό οικογενειακό δίκαιο δεδομένου ότι προέβλεπε ότι η εκούσια αναγνώριση ενός παιδιού γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων απαιτεί τη σύμπραξη της μητέρας του (και δεν αρκεί πλέον η αναγνώριση μόνο από τον πατέρα). Επιπλέον, σε περίπτωση εκούσιας ή δικαστικής αναγνώρισης, το παιδί αποκτά, ως προς όλα, θέση τέκνου γεννημένου από γάμο απέναντι και στους δύο γονείς του, καθώς και στους συγγενείς αυτών (πλήρες κληρονομικό δικαίωμα, αξίωση διατροφής κλπ). (2)

Εναρμονισμένος με τις σύγχρονες κοινωνικές συνθήκες, σύμφωνα με τις οποίες πληθαίνουν οι μονογονεϊκές οικογένειες, ο νέος Ν. 4800/2021 «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις

γονέων και τέκνων, άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου» επιχειρεί να μεταρρυθμίσει σε σημαντικό βαθμό το οικογενειακό δίκαιο, κυρίως ως προς τις ρυθμίσεις που διέπουν τις σχέσεις γονέων τέκνων μετά από τη διακοπή συμβίωσης των συζύγων και τη λύση του γάμου. Βασικός στόχος του νέου Νόμου είναι η ενίσχυση του ρόλου και των δύο γονέων στη ζωή και στην ανατροφή του παιδιού τους, ώστε να μην επηρεάζεται δυσμενώς η σχέση τους με το παιδί εξαιτίας του διαζυγίου.(3)

Περιπτώσεις Μονογονεϊκότητας

Οι ακόλουθες περιπτώσεις προκύπτουν από την έρευνα των κατηγοριών δικαιούχων μονογονέων όσον αφορά επιδόματα και παροχές κοινωνικής μέριμνας:

- Άγαμος πατέρας, άγαμη μητέρα με τέκνο χωρίς αναγνώριση από τον πατέρα, έκπτωση του άλλου γονέα από την άσκηση της γονικής μέριμνας
- Διαζευγμένος-η, με δικαστική απόφαση ή συμβολαιογραφική πράξη από την οποία προκύπτει ότι ασκεί κατ' αποκλειστικότητα ή μετά από σχετική ανάθεση την προσωρινή ή μόνιμη επιμέλεια τέκνου
- Νοικοκυριό με αποθανόντα γονέα.
- Νοικοκυριό με γονέα που κρατείται σε σωφρονιστικό ίδρυμα.

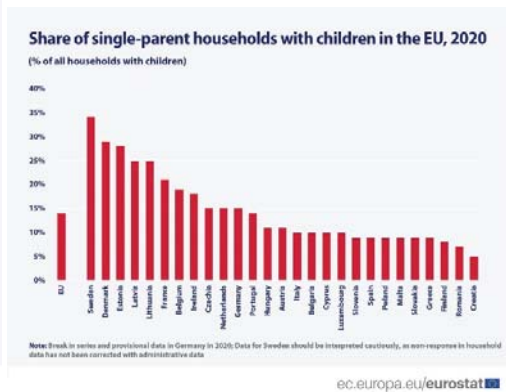
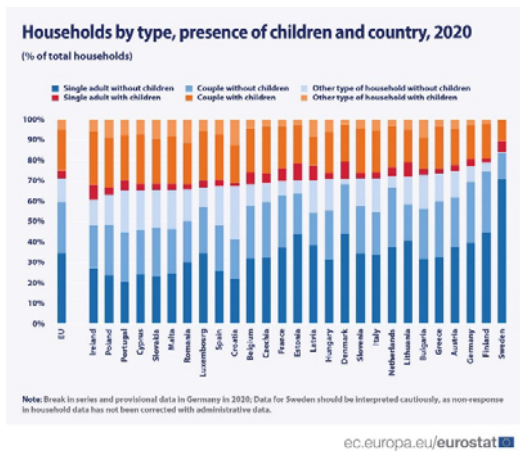
Ως προστατευόμενα μέλη της οικογένειας ορίζονται τα ανήλικα τέκνα που τελούν υπό την επιμέλεια του ενός γονέα.

Μονογονεϊκές οικογένειες στην Ευρώπη

Το 2020, η ευρωπαϊκή στατιστική αρχή (Eurostat) έδωσε στη δημοσιότητα μια έρευνα σε σχέση με τις μονογονεϊκές οικογένειες στην ΕΕ. Το 2020 ήταν καταγεγραμμένα συνολικά 195,4 εκατομμύρια νοικοκυριά. Σχεδόν το ένα τρίτο από αυτά, δηλαδή το 29%, έχει εξαρτόμενα τέκνα. Περίπου το 14% από τα νοικοκυριά με παιδιά, δηλαδή 7,8 εκατομμύρια, είναι μονογονεϊκά, αριθμός που αντιστοιχεί στο 4% του συνόλου των ευρωπαϊκών οικογενειών. Υπάρχει επιπλέον μεγάλη διαφοροποίηση μεταξύ των χωρών -μελών της ΕΕ ως προς το ποσοστό των μονογονεϊκών νοικοκυριών έναντι του συνόλου. Όπως φαίνεται στο δεύτερο γράφημα, το ποσοστό των μονογονεϊκών οικογενειών σε χώρες όπως η Σουηδία, η Δανία και η Γαλλία είναι υψηλότερο σε σχέση με χώρες όπως η Ελλάδα και η Ιταλία. Πιθανώς, αυτό να οφείλεται και στη διαφοροποίηση της έντασης της οικονομικής και κοινωνικής υποστήριξης των μονογονέων από τον εκάστοτε δημόσιο προνοιακό μηχανισμό (επιδόματα, ψυχοκοινωνική στήριξη κ.α). Η Eurostat καταγράφει αντίστοιχα ποσοστά άνω του 20% σε έξι χώρες, ενώ κάτω του 10% σε 9 χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα με 9% (4). Η Ελλάδα αν και διατηρεί

ακόμα χαμηλότερο ποσοστό μονογονεϊκότητας σε σχέση με τον μ.ο. της Ε.Ε., εντούτοις ακολουθεί βαθμιαία τις λοιπές ευρωπαϊκές κοινωνίες ως προς τη σύνθεση των νοικοκυριών. Η ισχυροποίηση του ρόλου της γυναίκας στην κοινωνική και επαγγελματική ζωή, καθώς και η μεταλλαγή των συλλογικών κοινωνικών προτύπων οργάνωσης της οικογένειας, αναμένεται να επιταχύνει αυτή τη σύγκλιση στο προσεχές μέλλον.

Μονογονεϊκές οικογένειες στην Ελλάδα

Η μονογονεϊκή οικογένεια που αποτελείται από τη μητέρα και τα βιολογικά της παιδιά συναντάται συχνότερα στην Ελλάδα. Ο αριθμός των οικογενειών που αποτελούνται από τον πατέρα και τα παιδιά, αν και παρουσιάζει αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια, παραμένει σαφώς μικρότερος. Σήμερα, οι μονογονεϊκές οικογένειες αντιπροσωπεύουν το 28,46% των οικογενειών στην Ελλάδα, δηλαδή πάνω από 187.000 νοικοκυριά. Σύμφωνα με τα απογραφικά στοιχεία καθώς και από σχετικές έρευνες (2013 έως και το 2020), μία στις πέντε οικογένειες είναι μονογονεϊκή. (5)

Ο Σύλλογος Μονογονεϊκής Οικογένειας και Γυναίκας πραγματοποίησε έρευνα σε 220 άτομα πανελλαδικά, την περίοδο Οκτωβρίου 2020-Φεβρουαρίου 2021. Το 55% των συμμετεχόντων στην έρευνα είναι γονείς με επιμέλεια των παιδιών λόγω διαζυγίου, το 26% είναι γονείς με παιδιά εκτός γάμου και το 15% γονείς που ο σύζυγος έχει αποβιώσει. Το 45% των συμμετεχόντων έχουν ένα παιδί, το 43% δύο παιδιά και το 12% περισσότερα από δύο παιδιά. Το 94% των συμμετεχόντων είναι γυναίκες.

Από την έρευνα, οι οικονομικές δυσκολίες και ο περιορισμός της προσωπικής και κοινωνικής ζωής αναδεικνύονται ως τα δύο βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μονογονείς. Συγκεκριμένα, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (93%) ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν κάποιου επιπέδου δυσκολία στο να ανταποκριθούν στις οικονομικές υποχρεώσεις τους, με το 60% να σημειώνουν ότι ανταποκρίνονται με πολύ μεγάλη δυσκολία ή αδυνατούν να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Το φαινόμενο είναι πιο έντονο στην Αττική σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ελλάδα, όπως επίσης στις οικογένειες που ο μονογονέας δεν εργάζεται, στις οικογένειες με περισσότερα του ενός παιδιά, στις οικογένειες που ο γονιός είναι μεγαλύτερης ηλικίας (45+ ετών) και σε όσες έχουν παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας (13+ ετών). Μετά τις οικονομικές δυσκολίες, η πιο σημαντική δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι μονογονείς είναι, σύμφωνα με τους ερωτηθέντες, ο περιορισμός της προσωπικής (76%) και της κοινωνικής ζωής (75%).

Επίσης, οι συμμετέχοντες στην έρευνα μονογονείς ανέφεραν σε υψηλό ποσοστό (55%) ότι αντιμετώπισαν δυσκολίες στην εξεύρεση εργασίας. Περίπου ένας στους τρεις ερωτηθέντες που εργάζονταν ή ήταν συνταξιούχοι ανέφεραν ότι χρειάστηκε στο παρελθόν να διακόψουν την εργασία τους εξαιτίας του γεγονότος ότι ήταν μονογονείς. Το 66% όσων δεν εργάζονταν ανέφεραν ότι δούλευαν στο παρελθόν και σταμάτησαν την εργασία τους γιατί έπρεπε να φροντίσουν τα παιδιά τους, ενώ το 11% ότι είχαν σκοπό να εργαστούν αλλά δεν μπόρεσαν για τον ίδιο λόγο. Επίσης, σχεδόν οι μισοί ερωτώμενοι απάντησαν ότι η επαγγελματική τους εξέλιξη έχει επηρεαστεί αρνητικά λόγω του γεγονότος ότι είναι μονογονείς. (6)

Παροχές και διευκολύνσεις στις μονογονεϊκές οικογένειες

Οι πιο συχνές παροχές και διευκολύνσεις για τους μονογονείς που προβλέπεται στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα, είναι οι εξής:

- ✓ Εργασιακή άδεια για μονογονεϊκές οικογένειες

Στους εργαζόμενους - ες που έχουν χηρέψει και στον άγαμο - άγαμη γονέα, που έχουν την αποκλειστική επιμέλεια του παιδιού, χορηγείται άδεια με αποδοχές έξι (6) εργάσιμων ημερών το χρόνο, πέραν αυτής που δικαιούνται βάσει των σχετικών προβλέψεων της εργασιακής νομοθεσίας στο άρθρο 1 του Ν. 3302/2004. (7) Γονέας με τρία παιδιά ή περισσότερα, δικαιούται άδεια οκτώ εργάσιμων ημερών. Η άδεια αυτή χορηγείται λόγω αυξημένων αναγκών φροντίδας των παιδιών εφάπαξ ή τμηματικά, μετά από συνεννόηση με τον εργοδότη σύμφωνα με τις ανάγκες του γονέα και δεν πρέπει να συμπίπτει χρονικά με την αρχή ή το τέλος της ετήσιας κανονικής άδειας (άρθρο 45 του Ν. 4808/2021). (8)

Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας της Αθήνας
Open Social Net

- ✓ Μοριοδότηση συμμετοχής σε διαγωνισμούς του δημοσίου

Κάθε τέκνο μονογονεϊκής οικογένειας λαμβάνει 50 μονάδες, για την πρόσληψη μέσω του Α.Σ.Ε.Π. (9)

- ✓ Μεταθέσεις μονογονέων-υπαλλήλων του δημοσίου.

Στους άγαμους, διαζευγμένους, χήρους και εν διαστάσει γονείς τέκνων, για τα οποία τους έχει αποδεδειγμένα ανατεθεί η επιμέλεια, οι σχετικοί συντελεστές βαρύτητας προσαυξάνονται κατά ένα για κάθε τέκνο. (10)

- ✓ Συνταξιοδοτικό δικαίωμα πολύτεκνου μονογονέα.

Οι γυναίκες και οι άνδρες που έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά, με την πρόσθετη προϋπόθεση, να είναι χήροι ή διαζευγμένοι και να έχουν την επιμέλεια ανήλικων παιδιών με δικαστική απόφαση, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, με τη συμπλήρωση λιγότερων ετών ασφάλισης. (3)

- ✓ Μεταγραφές φοιτητών.

Προβλέπεται η δυνατότητα μεταγραφής των φοιτητών, μεταξύ άλλων, σε ορφανά παιδιά από τον ένα ή και από τους δύο γονείς ή τέκνα άγαμης μητέρας με ένα ή δύο μη αναγνωρισθέντα τέκνα. (11)

- ✓ Παιδικόι σταθμοί

Αναφορικά με την πρόσβαση των τέκνων μονογονεϊκών οικογενειών σε βρεφονηπιακούς σταθμούς, κατά το άρ. 7 παρ. 3 της ΚΥΑ υπ' αριθμό 16065 ΦΕΚ Β' 497/22-4-2002 που αφορά στον Πρότυπο Κανονισμό Λειτουργίας Δημοτικών και Κοινοτικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών, προβλέπεται ότι «Κατά την εγγραφή επιλέγονται τα παιδιά εργαζομένων γονέων και τα παιδιά οικονομικά αδυνάτων οικογενειών, προτιμομένων εκείνων που έχουν ανάγκη φροντίδας από διάφορα κοινωνικά αίτια (όπως π.χ. παιδιά ορφανά από ένα ή δύο γονείς, παιδιά αγάμων μητέρων, διαζευγμένων ή σε διάσταση γονέων, παιδιά που προέρχονται από γονείς με σωματική ή πνευματική αναπηρία, πολύτεκνων οικογενειών κ.λ.π.»

Επιπρόσθετα, η ΚΥΑ 2774-8/7/2020 που αφορά στην εφαρμογή της Δράσης από την ΕΕΤΑΑ «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» έτους 2020-2021 (voucher συμμετοχής

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας της Αθήνας
Open Social Net

σε προγράμματα Βρεφικών, Βρεφονηπιακών, Παιδικών Σταθμών, ΚΔΑΠ, κλπ) προβλέπει τη μοριοδότηση των ακόλουθων κατηγοριών υποψηφίων:

- Χήρες/οι,
 - Μονογονεϊκές Οικογένειες
 - Διαζευγμένες/νοι ή σε διάσταση.
- ✓ Επίδομα παιδιού

Το Επίδομα Παιδιού είναι ένα από τα βασικά μέτρα στην πολιτική για τη στήριξη της οικογένειας και την ενδυνάμωσή της. Είναι ένα μη ανταποδοτικό επίδομα που καταβάλλεται από την 1.1.2018 σύμφωνα με το άρθρο 4 Ν.4520/2018, το οποίο χορηγεί και διαχειρίζεται ο ΟΠΕΚΑ στη βάση συγκεκριμένων κοινωνικών και οικονομικών κριτηρίων.(12) Χορηγείται από το πρώτο παιδί και το συνολικό ποσό καθορίζεται από τον αριθμό των εξαρτώμενων παιδιών και την κατηγορία του οικογενειακού εισοδήματος. Σύμφωνα με το υφιστάμενο πλαίσιο χορήγησης, το ποσό του επιδόματος ανέρχεται σε 70 ή 42 ή 28 ευρώ για κάθε παιδί για το πρώτο και δεύτερο παιδί ανά μήνα, ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος και σε 140 ή 84 ή 56 από το τρίτο και για κάθε επόμενο παιδί, ανά μήνα. Στο επίδομα παιδιού υπάρχουν προβλέψεις και για τις μονογονεϊκές οικογένειες (π.χ μονογονεϊκές οικογένειες με 3 παιδιά και ετήσιο εισόδημα 12.000€: λαμβάνει 280€ το μήνα). (13)

Βασικά Συμπεράσματα:

Το φαινόμενο της μονογονεϊκότητας στην Ελλάδα, συνεχώς διευρύνεται λόγω των μεταβαλλόμενων κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών που ισχύουν στην χώρα, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Η συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ωστόσο παρουσιάζει ιδιαίτερη ευαλωτότητα λόγω αυξημένων εμποδίων που αντιμετωπίζει όσον αφορά την εξισορρόπηση μεταξύ επαγγελματικής, οικογενειακής και προσωπικής ζωής. Επιπλέον, συγκριτικά με άλλες χώρες της Ευρώπης (ιδιαίτερα τις βορειοδυτικές) η επιδοματική και προνοιακή υποστήριξη την οποία λαμβάνει η ελληνική μονογονεϊκή οικογένεια υπολείπεται των αναγκών της .

Ο μονογονεάς εκ των πραγμάτων καλείται να αναλάβει επιφορτισμένο ρόλο στην οικογένεια, κάτι το οποίο έχει αντίκτυπο στο ψυχισμό του ίδιου αλλά και των λοιπών μελών της. Συχνά αναλαμβάνει εξολοκλήρου την ανατροφή των παιδιών, την οικονομική επάρκεια του νοικοκυριού και έχει την αποκλειστική ευθύνη όλων των αποφάσεων που το αφορούν την

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας της Αθήνας
Open Social Net

καθημερινή ζωή τους. Η ψυχολογική πίεση επιβαρύνεται στις περιπτώσεις ισχυρών προσωπικών ή οικογενειακών πιέσεων (χρηρεία-πένθος, διαζύγιο κλπ), ενώ παράλληλα ο μονογονεάς καλείται να διαχειριστεί και τις επιπτώσεις των πιέσεων αυτών στη ψυχολογία των παιδιών (στην Ελλάδα, αυτό αφορά κυρίως την πατρική απουσία). Επιπρόσθετα, βασικές οικονομικές δυσκολίες, οδηγούν πολλές φορές στον κοινωνικό αποκλεισμό τόσο του μονογονεά όσο και των παιδιών του, ιδιαίτερα σε κλειστές κοινωνίες έξω από τα αστικά κέντρα.

Οι μονογονεείς γενικά, αντιμετωπίζουν οξύτερα προβλήματα εργασιακής ένταξης και παράλληλα παρουσιάζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας. Λόγω της ενασχόλησης με την ανατροφή των παιδιών τους, έρχονται συχνότερα αντιμέτωποι με τη μακρόχρονη ανεργία και την αδυναμία διασφάλισης συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατά συνέπεια, την έλλειψη εργασιακών προσόντων. Δημιουργείται ως εκ τούτου ένας φαύλος κύκλος ευαλωτότητας-αδυναμίας επίλυσης εργασιακών προβλημάτων, από τον οποίο οι περισσότεροι μπορούν να εξέλθουν μόνο όταν μεγαλώσουν τα παιδιά τους έχοντας έτσι έναν μεγαλύτερο βαθμό αυτονομίας έναντι της οικογενειακής φροντίδας.

Είναι αξιοσημείωτο ότι στην Ελλάδα, υπάρχουν ελάχιστες οργανώσεις που υποστηρίζουν μονογονεϊκές οικογένειες όπου μπορεί να απευθυνθεί ο μονογονεάς για οποιαδήποτε είδους βοήθειας (πληροφόρηση έναντι επιδοματικών ή άλλων βοηθητικών πολιτικών, νομική και επαγγελματική συμβουλευτική, ψυχοκοινωνική στήριξη κ.α). Υπάρχει λοιπόν ένα κενό στις παρεχόμενες υπηρεσίες σε σύγκριση με τη ζήτηση. Από την άλλη, η λειτουργία των ελάχιστων αυτών οργανώσεων και συλλόγων συμβουλευτικής υποστήριξης της μονογονεϊκότητας, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, είναι περιορισμένου εύρους ή/και βραχύβια, με αποτέλεσμα μονογονεείς σε δυσχερή οικονομική θέση να δυσκολεύονται να ενημερωθούν ακόμα και για τα στοιχειώδη δικαιώματα που τους παρέχει η πολιτεία και το σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Πλαίσιο παρέμβασης:

Από την εξέταση των παρεμβάσεων και του θεσμικού πλαισίου υποστήριξης και των αναγκών των μονογονεϊκών οικογενειών εξάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα ως προς την ενίσχυσή τους:

- Είναι σημαντικός ο σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης και παροχής κινήτρων σε επιχειρήσεις και οργανισμούς του ιδιωτικού τομέα, ώστε να δημιουργήσουν ένα φιλικό επαγγελματικό περιβάλλον για τους μονογονεείς με ευέλικτα ωράρια, τηλεργασία, προτεραιότητα στη πρόσληψη στην εργασία (τουλάχιστον κατά

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ένα ποσοστό) σε ευάλωτες ομάδες, όπως οι μονογονεείς, με στόχο τη διευκόλυνση εναρμόνισης προσωπικής και επαγγελματικής ζωής.
- Η ανάπτυξη και προώθηση εξειδικευμένων και διεπιστημονικών υπηρεσιών (με τη συμμετοχή κοινωνικών λειτουργών, ψυχολόγων, νομικών και εργασιακών συμβούλων οι οποίοι μπορούν να υποστηρίξουν τη συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα σε πολλαπλά επίπεδα) πρέπει να λειτουργήσουν σε ένα διευρυμένο και βιώσιμο περιβάλλον που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της μονογονεϊκότητας. Σε αυτήν την κατεύθυνση είναι σημαντική η ενεργοποίηση των φορέων της κοινωνίας των πολιτών οι οποίες, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της κεντρικής και τοπικής διοίκησης, μπορούν να παράγουν άριστα αποτελέσματα.
 - Προώθηση περισσότερων προγραμμάτων-δράσεων στους τομείς της ψυχοκοινωνικής στήριξης μονογονεά και παιδιού, εκπαίδευσης/δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, παροχής ειδών πρώτης ανάγκης και υπηρεσιών υγείας (ειδικά για τους οικονομικά ασθενέστερους).
 - Προσαρμογή του σχολικού προγράμματος στο εργασιακό ωράριο- διευρυμένο ωράριο ή ολόημερο σχολείο. Αυτό είναι κάτι που αναμένεται να βοηθήσει όχι μόνο τους εργαζόμενους μονογονεείς αλλά και αυτούς που αναζητούν εργασία ή/και επιδιώκουν βελτίωση των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων μέσω εκπαίδευσης, κατάρτισης, πρακτικής άσκησης, κλπ.
 - Συνέχιση των θετικών μέτρων υπέρ των μονογονέων, πχ. της μοριοδότησης στο πλαίσιο ανοιχτών προσκλήσεων συμμετοχής σε προγράμματα εκπαίδευσης, απασχόλησης, κοινωνικής φροντίδας, με στόχο την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η στάση της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στη μονογονεϊκότητα έχει αλλάξει και η αλλαγή αυτή είναι ευδιάκριτη. Πριν από μερικές δεκαετίες ο όρος μονογονεϊκή οικογένεια ήταν φορτισμένος ιδεολογικά και ηθικά ενώ σήμερα είναι πιο «θεσμοποιημένος» και κοινωνικά ουδέτερος. Παρόλο ωστόσο που η κοινωνία έχει γίνει πιο ανεκτική απέναντί της, υπάρχουν ακόμη περιθώρια άμβλυνσης των προκαταλήψεων, ακόμα και στα μεγάλα αστικά κέντρα, ιδίως σε περιβάλλοντα με χαμηλότερη μορφωτική και οικονομική δυναμική.

Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας της Αθήνας
Open Social Net

Παραπομπές

1. <https://ergasiakanea.eu/idiotita-gonea-teknoy-monogoneikis-oikogeneias/>
2. <https://koinwnikesparoxes.wixsite.com/koinwnikesparoxes/monogoneikh>
3. <https://ekapsali.gr/oi-nees-ekselikseis-sto-oikogeneiako-dikaio-meta-to-n-4800-2021/>
4. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20210601-2>
5. <https://singleparent.gr/>
6. <http://www.monogoneikioikogenia.com/>
7. <http://www.opengov.gr/minlab/?p=4932>
8. <https://www.sepe.gov.gr/ergasiakes-scheseis/nomothesia-ergasiakes-scheseis/adeies-ergasiakes-scheseis/adeies-gia-tin-prostasia-tis-oikogeneias/adeia-gia-monogoneikes-oikogeneias/>
9. <https://www.asep.gr>
10. <https://efotopoulou.gr/diefkolinsis-monogoneikon-ikogenion-me-gonea-dimosio-ipallilo/>
11. <https://sep4u.gr/36846/kritiria-metengrafon-2020/>
12. <https://www.oikogeneiakodikaio.gr/epimeleia.html>
13. <https://opeka.gr/oikogeneies/epidoma-paidiou/>

Open Social Net - Αθήνα, Μάιος 2022, Κ. Παπαπάνου, Επιστημονικό Προσωπικό Κοινωνικών Υπηρεσιών

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης